

Zadeva C-152/20

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

30. marec 2020

Predložitveno sodišče:

Tribunalul Mureș (Romunija)

Datum predložitvene odločbe:

1. oktober 2019

Tožeči stranki:

DG

EH

Tožena stranka:

SC Gruber Logistics SRL

Predmet postopka v glavni stvari

Tožba, s katero tožeči stranki DG in EH kot zaposleni osebi Tribunalul Mureș (okrožno sodišče v Mureșu, Romunija) predlagata, naj toženi stranki, družbi SC Gruber Logistics SRL kot delodajalki, naloži plačilo denarnih terjatev.

Predmet predloga za sprejetje predhodne odločbe

Razlaga členov 3 in 8 Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I)

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 8 Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 razlagati tako, da izbira prava za individualno pogodbo o

zaposlitvi izključuje uporabo prava države, v kateri je zaposleni delavec običajno opravljal svoje delo, ali tako, da obstoj izbire prava, ki se uporabi, izključuje uporabo člena 8(1), drugi stavek, Uredbe?

2. Ali je treba člen 8 Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 razlagati tako, da veljavna minimalna plača v državi, v kateri je zaposleni delavec običajno opravljal svoje delo, pomeni pravico, ki spada na področje uporabe „določb, od katerih ni dovoljeno odstopati z dogovorom, po pravu, ki bi se uporabljalo [...], če pogodbeni stranki ne bi bili izbrali drugega prava“ v skladu s členom 8(1), drugi stavek, Uredbe?

3. Ali je treba člen 3 Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 razlagati tako, da nasprotuje temu, da je navedba določb romunskega delovnega zakonika v individualni pogodbi o zaposlitvi enakovredna izbiri romunskega prava, saj je v Romuniji splošno znano, da obstaja pravna obveznost, da se taka določba o izbiri vključi v individualno pogodbo o zaposlitvi? Z drugimi besedami, ali je treba člen 3 Uredbe (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 razlagati tako, da nasprotuje notranjim nacionalnim predpisom in praksam, na podlagi katerih je v individualne pogodbe o zaposlitvi *obvezno* vključena določba o izbiri romunskega prava?

Navedene določbe prava Unije in sodna praksa Sodišča Evropske unije

Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeni obligacijski razmerja (Rim I), člen 3 (Svoboda izbire) in člen 8 (Individualne pogodbe o zaposlitvi)

Sodba Sodišča z dne 15. marca 2011, Koelzsch (C-29/10, ECLI:EU:C:2011:151)

Navajane nacionalne določbe in upoštevna nacionalna sodna praksa

Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii (zakon št. 53/2003 o delovnem zakoniku), člen 111, ki opredeljuje delovni čas, in člen 133, ki opredeljuje čas za počitek

Legea nr. 344/2006 privind detaşarea salariaţilor în cadrul prestării de servicii transnaţionale (zakon št. 344/2006 o napotitvi delavcev v okviru čezmejnega opravljanja storitev)

Člen 1

„Določbe tega zakona se uporabljajo za:

[...]

b) družbe, ustanovljene na ozemlju Romunije, ki v okviru čezmejnega opravljanja storitev zaposlene delavce, s katerimi so sklenile delovno razmerje,

napotijo na ozemlje države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije v skladu z določbami iz člena 4(2)“.

Člen 4(2)

„Ta zakon se uporablja, če družbe iz odstavka 1, točka b), sprejmejo enega od teh čezmejnih ukrepov:

- a) napotitev zaposlenega delavca z ozemlja Romunije v imenu družbe in v skladu z njenimi navodili, v okviru pogodbe, sklenjene med družbo, ki zaposlenega napoti, in prejemnikom storitve, ki deluje na ozemlju države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, če med obdobjem napotitve obstaja delovno razmerje med zaposlenim delavcem in družbo, ki ga je napotila;
- b) napotitev zaposlenega delavca z ozemlja Romunije v obrat ali družbo, ki pripada skupini družb, ustanovljenih na ozemlju države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, če med obdobjem napotitve obstaja delovno razmerje med zaposlenim delavcem in družbo, ki ga je napotila;
- c) posredovanje zaposlenega delavca s strani agencije za zagotavljanje začasnega dela v družbo uporabnico, ki je ustanovljena ali svoje dejavnosti opravlja na ozemlju države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, če med obdobjem napotitve obstaja delovno razmerje med zaposlenim delavcem in agencijo za zagotavljanje začasnega dela“.

Člen 7¹

„Za zaposlene delavce delodajalcev, ustanovljenih na ozemlju Romunije, ki opravljajo storitve čezmejnega prevoza, ki so na delo za omejeno časovno obdobje napoteni na ozemlje države članice Evropske unije, Evropskega gospodarskega prostora ali Švicarske konfederacije, in ki niso v položajih, določenih v členu 4(2), veljajo določbe člena 43 [zakona št. 53/2003 o delovnem zakoniku], ponovno objavljenega, s poznejšimi spremembami in dopolnitvami, ter uživajo pravice, določene s členom 44(2) istega zakona“.

Ordinul ministrului muncii și protecției sociale nr. 64/2003 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului individual de muncă (uredba ministra za delo in socialno varstvo št. 64/2003, s katero je odobren standardni obrazec za individualno pogodbo o zaposlitvi), ki v točki N Priloge I določa, da morajo vse individualne pogodbe o zaposlitvi, sklenjene v Romuniji, obvezno vsebovati to določbo: „Določbe te individualne pogodbe o zaposlitvi so dopolnjene z določbami zakona št. 53/2003 o delovnem zakoniku“.

Glede sodne prakse je navedena civilna sodba Tribunalul Mureș (okrožno sodišče v Mureșu) z dne 18. decembra 2018, ki jo je potrdilo hierarhično višje sodišče in s katero je bila zavrnjena tožba, s katero je tožeča stranka predlagala, naj se družbi

delodajalki naloži plačilo razlike med minimalno plačo v Avstriji v sektorju cestnega prometa, do katere naj bi bila upravičena v skladu z Uredbo št. 593/2008, in dejansko prejeta plačo. Tribunalul Mureș (okrožno sodišče v Mureșu) je ugotovilo, da sta pogodbeni stranki za pravo, ki ureja individualno pogodbo o zaposlitvi, izbrali romunsko pravo, da sta soglašali, da zaposleni delavec svojih delovnih obveznosti ne bo opravljal na stalnem kraju in da se bo stalno selil, da bo poleg plače prejemal tudi dnevnice ter da sta pogodbeni stranki v individualni pogodbi o zaposlitvi soglašali, da se določi plača v romunskih levih, ne pa minimalna avstrijska plača v eurih. Upoštevano je bilo tudi, da dejstvo, da so delovna sredstva (tovornjaki) parkirana na sedežu družbe v Avstriji, dejstvo, da je kraj, kamor se je tožeča stranka vrnila po opravljenih nalogah, v Avstriji, in dejstvo, da je država, v kateri je ta navadno opravljala svoje delo po pogodbi, Avstrija, ne zadostujejo za izključitev izbire romunskega prava kot prava, ki ureja individualno pogodbo o zaposlitvi.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 V tožbi je bilo navedeno, da je tožena družba tožeči stranki zaposlila kot voznika tovornjakov, ki svojo dejavnost opravljata na ozemlju Evropske skupnosti. V njenih individualnih pogodbah o zaposlitvi, sklenjenih s toženo stranko, je bilo navedeno: „Določbe te individualne pogodbe o zaposlitvi so dopolnjene z določbami zakona št. 53/2003 o delovnem zakoniku in kolektivne pogodbe, ki se uporablja na ravni enote/sektorja“ in „V sporih v zvezi s sklenitvijo, izvajanjem, spremembami, prekinitvijo ali odpovedjo te individualne pogodbe o zaposlitvi odloča sodni organ, pristojen *ratione materiae* in *ratione loci*, v skladu z zakonom“.
- 2 V zvezi s krajem opravljanja dela tožečih strank je bilo v pogodbah navedeno: „Delo se opravlja v (sekciji/uradu/pisarni/oddelku) avtomehnične delavnice sedeža družbe/obrata/drugega kraja organiziranega dela v občini Oradea [Romunija] in glede na delegiranje/napotitev na sedeže ali obrate strank, trenutnih in prihodnjih dobaviteljev, na vseh destinacijah v državi ali tujini, pri čemer bo moral zaposleni uporabljati tudi vozilo, ali na vseh drugih krajih, kjer zaposleni delavec izvaja dejavnosti prevoza“.
- 3 Individualni pogodbi o zaposlitvi sta bili sklenjeni tako v romunščini kot italijanščini (ena polovica strani v romunščini in druga polovica v italijanščini).
- 4 S tožbo, vloženo pri Tribunalul Mureș (okrožno sodišče v Mureșu), se zlasti predlaga, naj se toženi stranki naloži, da tožečima strankama izplača plačo, do katere sta upravičeni na podlagi Uredbe (ES) št. 593/2008 (Rim I), oziroma razliko med dejansko prejeta plačo in veljavno minimalno plačo v Italiji v sektorju cestnega prometa, ter trinajsto in štirinajsto plačo, ki bi jima pripadala na podlagi Uredbe (ES) št. 593/2008 (Rim I), v povezavi s kolektivno pogodbo o zaposlitvi v sektorju logistike, cestnega prevoza in špedicije v Italiji, s posodobljenimi zneski v skladu z indeksi inflacije na datum plačila, skupaj z zakonskimi obrestmi od

datuma mesečne zapadlosti vsakega tako izračunanega zneska (za obe tožeči stranki), za tožečo stranko EH pa tudi razliko med dejansko prejetim plačilom in minimalno plačo, ki velja v Nemčiji v skladu z isto uredbo, za obdobje, v katerem bila napotena na delo na ozemlju Nemčije.

- 5 Tožena stranka SC Gruber Logistics SRL je vložila odgovor na tožbo, v katerem je navedla, da sta tožeči stranki svoje delo za družbo opravljali z vozili, registrirani v Romuniji, na podlagi prevoznih dovoljenj, izdanih v skladu z veljavno zakonodajo v Romuniji, da sta vsa navodila prejela od družbe in da je bilo delo organizirano v Romuniji.
- 6 V teh okoliščinah je na predlog tožečih strank Tribunalul Mureș (okrožno sodišče v Mureșu) odločilo, da bo Sodišču Evropske unije posredovalo nerešena vprašanja v zvezi z razlago členov 3 in 8 Uredbe št. 593/2008.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 7 V utemeljitev svojega zahtevka sta tožeči stranki navedli, da kljub temu, da sta bili individualni pogodbi o zaposlitvi registrirani v Romuniji, je država, v kateri sta navadno opravljali svoje delo med izvajanjem pogodbe, Italija, zato imata pravico do minimalne plače, ki je za sektor cestnega prometa predvidena v Italiji, in ne do minimalne plače v Romuniji, ki jima je bila izplačana. Sklicujeta se tudi na sodbo Sodišča z dne 15. marca 2011, Koelzsch (C-29/10, ECLI:EU:C:2011:151).
- 8 Tožeči stranki poudarjata, da je bila država, v kateri sta začeli opravljati prevoze in od koder sta prejela navodila, Italija, delovna sredstva, v tem primeru tovornjaki, so bili parkirani na italijanskem ozemlju, kraji, v katerih je bil v glavnem opravljen prevoz in kraji iztovarjanja blaga v Italiji, kraj, kamor sta se toženi stranki vrnila po opravljenem delu, pa je bil prav tako v Italiji.
- 9 Tožena stranka je nasprotovala predložitvi vprašanj Sodišču, saj meni, da ne obstajajo pogoji, ki upravičujejo sprejetje predhodne odločbe.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 10 Predložitveno sodišče s svojim prvim vprašanjem v bistvu prosi, da se ugotovi, ali je treba člen 8(1) Uredbe št. 593/2008 razlagati tako, da v primeru, v katerem delavec običajno opravlja delo, ki je predmet pogodbe o zaposlitvi, v državi, ki ni država, katere pravo sta pogodbeni stranki izrecno izbrali, lahko nacionalno sodišče na podlagi zadnjega stavka te določbe izloči pravo, ki sta ga izbrali pogodbeni stranki, če iz okoliščin izhaja, da obstaja tesnejša povezava med zadevno pogodbo in drugo državo.
- 11 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem prosi, da se ugotovi, ali veljavna minimalna plača v državi, v kateri je zaposleni delavec opravljal svoje delo, pomeni pravico, ki spada na področje uporabe „določb, od katerih ni dovoljeno

odstopati z dogovorom, po pravu, ki bi se uporabljalo [...], če pogodbeni stranki ne bi bili izbrali drugega prava“ v skladu s členom 8(1), drugi stavek, Uredbe.

- 12 V primeru nikalnega odgovora na to vprašanje bo zaposleni delavec prejel minimalno plačo tiste države, katere pravo sta pogodbeni stranki izrecno izbrali, tudi če bi bila minimalna plača v skladu z zakonodajo države, s katero ima pogodba tesnejšo povezavo, višja, tako da bi zaposleni s tega vidika utrpel škodo.
- 13 V primeru pritrdilnega odgovora pa bi to pomenilo, da se za pogodbo uporabljata dva različna prava, torej izrecno izbrano pravo in pravo, ki vsebuje „določbe, od katerih ni dovoljeno odstopati z dogovorom, po pravu, ki bi se uporabljalo [...], če pogodbeni stranki ne bi bili izbrali drugega prava“.
- 14 S tretjim vprašanjem se prosi za ugotovitev, ali je to, da delodajalec uporablja standardno individualno pogodbo o zaposlitvi, katere besedilo je predhodno določeno z nacionalnim predpisom in ki mora nujno vsebovati klavzulo, v skladu s katero se za pogodbo uporabljajo določbe romunskega delovnega zakonika, enako izbiri romunskega prava.
- 15 Če bi Sodišče odločilo, da sta takšna nacionalna zakonodaja in praksa v nasprotju s členom 3 Uredbe (ES) št. 593/2008, lahko sodišče iz pogodbe odstrani zadevno obvezno določbo o izbiri prava, ki se uporabi.